Opvattingen van vrouwen over borstkankerscreening: Een kwalitatieve studie

Haio: HAYA Sayed Matin , KUL
Promotor: GOEDHUYS Jo , KUL
Praktijkopleider: Andreakou Venetia , GHESQUIERE Barbara

Context: In België wordt georganiseerde borstkankerscreening aangeboden aan vrouwen tussen 50 en 69 jaar onder vorm van een 2-jaarlijkse screeningsmammografie. De bedoeling van deze screening is het vroegtijdig opsporen en behandelen van borstkanker. Dit zou de kans op overleving verhogen en de noodzaak op invasieve interventie minimaliseren. Binnen de medische wereld groeit echter de vraag naar de reële winst van deze borstkankerscreeningsprogramma's. De groei van borstkanker is soms zo traag dat een vrouw met borstkanker, zelfs indien ze niet behandeld wordt, geen symptomen zal ontwikkelen. Met screening worden ook deze slapende kankers gedetecteerd en behandeld ('overdiagnose').

Onderzoeksvraag: Welke opvattingen hebben vrouwen over borstkankerscreening? Hoe reageren vrouwen op informatie over het gevaar van 'overdiagnose' bij screeningsmammografie? Opteren goed geïnformeerde vrouwen minder voor screening?

Methode: Een kwalitatieve focusgroepstudie werd uitgevoerd met een doelgerichte steekproef (vrouwen tussen 50 en 69 jaar zonder persoonlijke voorgeschiedenis van borstkanker). De resultaten werden geanalyseerd volgens de methode van thematische analyse.

Resultaten: Deelnemende vrouwen hadden uiteenlopende opvattingen over borstkankerscreening. De meerderheid van de vrouwen nam actief deel aan het Vlaamse screeningsprogramma. De redenen om al dan niet deel te nemen waren divers. Geen enkele deelnemer was vertrouwd met het begrip 'overdiagnose'. De deelnemers begrepen 'overdiagnose' en de mogelijke implicaties ervan nadat ze hier uitleg over gekregen hadden. Desondanks leek dit hun opvattingen over de zin/onzin van screening niet te veranderen.

Conclusie: De deelnemers aan dit explorerende onderzoek lijken weinig gewapend om de screening in vraag te stellen. Indien men de vrouw wenst te betrekken in een gedeelde beslissing rond het al dan niet screenen naar borstkanker dan is het belangrijk hulpmiddelen te voorzien om de vrouw en arts hierin te begeleiden.